

VYHLÁSENIE O STANOVISKU: UDRŽITEĽNÁ SOJA AKO KRMIVO

stav: január 2022

**Rozhodujú
činy.**

Kaufland

Vyhlásenie k stanovisku: Udržateľná a certifikovaná sója ako krmivo pre zvieratá bez negatívneho vplyvu na odlesňovanie

Pozadie / tematické zaradenie

V roku 2019 bolo v Európskej únii spotrebovaných približne 34 miliónov ton sójových bôbov a šrotu. Asi 31 miliónov ton z celkového počtu pochádza zo Severnej a Južnej Ameriky. Najväčším dodávateľom sójových produktov do EÚ, Švajčiarska a Nórska je Brazília, nasledovaná USA a Argentínou.¹ Je to predovšetkým pestovanie sóje v Južnej Amerike, ktoré je zodpovedné za odlesňovanie veľkých plôch a ich využitie ako ornej pôdy. Odlesňovanie je strata prirodzeného lesa v dôsledku premeny na poľnohospodársku pôdu, na plantáž alebo v dôsledku ťažkej a trvalej degradácie. Plocha lesov na celom svete sa v súčasnosti každoročne znižuje o približne 13 miliónov hektárov, teda 130 000 km².² EÚ je celkovo zodpovedná za 16 % odlesňovania, ktoré súvisí s medzinárodným obchodom. Nachádza sa za Čínou (24 %) a pred Indiou (9 %).³

Zmena klímy je výzva

Klimatické zmeny predstavujú pre našu spoločnosť obrovské výzvy, a preto je nevyhnutné konať na všetkých úrovniach spoločnosti. Globálne odlesňovanie je jednou z hlavných príčin klimatických zmien, pretože naše lesy slúžia ako úložisko CO₂ a regulujú kolobeh vody a mikroklimu.⁴ Filtrujú škodliviny, zlepšujú kvalitu ovzdušia a slúžia ako životný priestor pre ľudí i zvieratá. Udržateľné pestovanie sóje bez odlesňovania teda úzko súvisí s ochranou nášho životného prostredia.

Na základe rozhodnutia klimatickej konferencie OSN v novembri 2021 sa viac ako 100 krajín zaviazalo k ukončeniu odlesňovania do roku 2030. Nemecký spolkový snem už v apríli 2020 schválil usmernenia na podporu dodávateľských reťazcov poľnohospodárskych komodít, ktoré neprispievajú k odlesňovaniu. Okrem toho v novembri 2021 Európska komisia predložila návrh nariadenia proti odlesňovaniu. Tento stanovuje záväzné povinnosti náležitej starostlivosti súvisiace so zastavením odlesňovania a znehodnocovania lesov. To sa týka aj sóje. Podľa navrhovaného nariadenia nesmú dané produkty pochádzať z lesných pozemkov, ktoré boli odlesnené alebo znehodnotené po 31. decembri 2020 a musia byť vyrobené v súlade so zákonmi krajiny pôvodu. Na účely dosledovateľnosti je potrebné zaznamenať zemepisné súradnice oblasti pestovania. V budúcnosti sa majú používať systémy benchmarkingu, v ktorých sú krajiny zoradené podľa rizika odlesňovania a znehodnocovania lesov.

¹ <https://www.idhsustainabletrade.com/uploaded/2021/06/2019-IDH-European-Soy-Monitor-report.pdf>

² <https://educalingo.com/de/dic-de/entwaldung> (údaje z 28. 12. 2021)

³ <https://www.wwf.eu/?2831941/EU-consumption-responsible-for-16-of-tropical-deforestation-linked-to-international-trade> (údaje z 28. 12. 2021)

⁴ Prvá pracovná skupina WWF pre dodávateľské reťazce sóje bez odlesňovania (udalosť zo 17. 11. 2021)

Ako súčasť skupiny Schwarz je našim cieľom udržiavať vplyv klimatických zmien na čo najnižšej úrovni a neustále minimalizovať emisie skleníkových plynov. Aby sme to dosiahli, dodržiavame nasledujúce tri zásady:

1. Všade, kde je to možné, sa vyhýbame vytváraniu emisií skleníkových plynov.
2. Znižujeme emisie skleníkových plynov, ktorým sa nemôžeme vyhnúť.
3. Na základe medzinárodne uznávaných noriem kompenzujeme prevádzkové emisie skleníkových plynov (rozsah 1 a 2), ktorým nemôžeme zabrániť ani ich znížiť.

V rámci celoskupinovej klimatickej stratégie sme si stanovili klimatické ciele v súlade s SBTi (SBTi = Science Based Targets Initiative), ktoré prispievajú k dosiahnutiu našich spoločných klimatických cieľov.

V porovnaní s rokom 2019 znížime do roku 2030 naše prevádzkové emisie (rozsah 1 a 2) o viac ako 80 percent.

- Aby sme to dosiahli, Kaufland prejde vo všetkých krajinách od roku 2022 na 100 % zelenú elektrinu.
- Okrem toho sa najneskôr do roku 2025 staneme klimaticky neutrálnou⁵ spoločnosťou. Všetky zostávajúce prevádzkové emisie skleníkových plynov, ktoré sa nám nepodariť znížiť, vykompenzujeme prostredníctvom kompenzačných projektov, na ktorých spolupracujeme so skúsenými partnermi. Tieto projekty sú vybrané podľa vysokých kvalitatívnych požiadaviek, ako je napríklad zlatý štandard. Tým kompenzujeme naše prevádzkové emisie a robíme naše obchodné operácie klimaticky neutrálnymi. Zároveň všade, kde je to možné, aj naďalej pracujeme na zamedzení tvorby emisií CO₂, alebo tie nevyhnutne vyprodukované znižujeme.

S cieľom znížiť emisie v našom dodávateľskom a odberateľskom hodnotovom reťazci (rozsah 3) zaväzujeme a podporujeme dodávateľov, ktorí sú zodpovední za 80 % emisií, ktoré priamo súvisia s výrobou produktov (Scope 3) k tomu, aby si do roku 2026 stanovili svoje vlastné klimatické ciele v súlade s metodikou SBTi. Okrem toho sa zaväzujeme, že do roku 2030 v porovnaní s rokom 2019 znížime naše absolútne emisie z rozsahu 3, súvisiace s používaním predávaných palív, o 27,5 percenta.

Použitie geneticky modifikovaných rastlín sóje

Potraviny a krmivá, ktoré obsahujú geneticky modifikované organizmy (GMO), pozostávajú z nich alebo boli z nich vyrobené, musia byť z dôvodu európskej legislatívy v oblasti genetického inžinierstva od roku 2004 v celej EÚ označované. Produkty zo zvierat kŕmených geneticky modifikovaným krmivom však v súčasnosti v EÚ označované nemusia byť.⁶ Väčšina sójového šrotu dovážaného do EÚ pochádza z geneticky modifikovaných sójových bôbov. Geneticky modifikované rastliny sú do značnej miery imúnne voči herbicídum, ako je glyfosát. Štúdie v Južnej Amerike ukázali, že používanie prípravkov na ochranu plodín (ako glyfosát) vedie k škodlivým účinkom na miestnych obyvateľov a životné prostredie.⁷ Z tohto dôvodu podporujeme produkciu sóje bez GMO.

Čo chceme dosiahnuť

S ohľadom na vyššie uvedené okolnosti by sme radi prispeli k väčšej udržateľnosti tým, že sprehľadníme používanie sóje ako krmiva pre zvieratá a pomôžeme postupne a trvalo znižovať vyššie uvedené vplyvy. Naším cieľom je eliminovať odlesňovanie, ktoré je následkom pestovania sóje, a s tým spojenú premenu pôdy v jednotlivých častiach nášho hodnotového reťazca. Pri dodávateľoch živočíšnych produktov našich vlastných značiek sa od roku 2022 snažíme, aby používali iba sójové krmivo, ktoré neprispelo k odlesňovaniu a premene cenných ekosystémov.

⁵ Klimatická neutralita znamená: Zvyšné prevádzkové emisie skleníkových plynov (rozsah 1 a 2) sú kompenzované certifikovanými kompenzačnými projektmi.

⁶ <https://www.bmel.de/DE/themen/ernaehrung/lebensmittel-kennzeichnung/freiwillige-angaben-und-label/kennzeichnungspflicht-gvo.html> (údaje z 28. 12. 2021)

⁷ <https://www.bpb.de/gesellschaft/umwelt/bioethik/33750/gvo> (údaje z 28. 12. 2021)

Používanie medzinárodných certifikácií so špecifikáciami pre udržateľnejšie a ekologickejšie pestovanie, ako aj sóje bez GMO a bez vplyvu na odlesňovanie, pomáhajú znižovať negatívny dopad pestovania sóje na životné prostredie. Medzinárodne uznávané certifikácie, ktoré používame, špecifikujú napríklad normy na premenu pôdy, obmedzenia používania pesticídov, požiadavky na ochranu biodiverzity na zvýšenie úrodnosti pôdy, ako aj ekologické hospodárenie s vodou a energiou a sú kontrolované nezávislými certifikačnými orgánmi. Certifikácie okrem toho obsahujú dôležité sociálne kritériá, ktoré sú kontrolované.

Okrem iného

Zúčastňujeme sa diskusií na rôznych platformách a dávame jasne najavo svoj postoj:

1. Fórum pre udržateľnejšie bielkovinové krmivo

Zúčastňujeme sa diskusného fóra pre trvalo udržateľnejšie bielkovinové krmivá, aby sme spoločne s ďalšími účastníkmi z obchodu, poľnohospodárstva, výroby krmív a politiky navrhli nové prístupy a riešenia.

2. Stanovisko BVLH k strategickému rozvoju bielkovinového krmenia hospodárskych zvierat

Zaviazali sme sa podporovať používanie udržateľnejších bielkovinových krmív. Od roku 2015 sme spoločne s ďalšími obchodnými partnermi Spolkového zväzu nemeckých predajcov potravín (BVLH) prijali vyhlásenie o zámere vo forme „Stanoviska k strategickému rozvoju bielkovinového krmenia hospodárskych zvierat“.

3. Vyhlásenie k stanovisku o boji proti odlesňovaniu

V roku 2019 sme ako člen EuroCommerce podpísali vyhlásenie k stanovisku o boji proti odlesňovaniu. Vyhlásenie k stanovisku nájdete [tu](#).

4. Podpísanie manifestu Cerrado

Podpisom manifestu Cerrado sa zaručujeme, že po roku 2020 nebudeme odoberať žiadne produkty z problematických oblastí. Manifest Cerrado nájdete [tu](#).

5. Účasť na procesoch viacerých zainteresovaných strán

Podieľame sa na spolupráci, aby sme ucelene a efektívne riešili základné príčiny a systémové podmienky, ktoré umožňujú odlesňovanie a ničenie prírodných ekosystémov. Odlesňovanie je možné obmedziť a znehodnotenú lesnú oblasť znovu zalesniť iba v spolupráci so súkromnými a verejnými subjektmi.

Za týmto účelom sme sa od roku 2022 stali súčasťou pracovnej skupiny v rámci fóra FONEI, aby sme si vymieňali konkrétne informácie o dodávateľských reťazcoch sóje bez negatívneho vplyvu na odlesňovanie naprieč jednotlivými odvetviami. Prediskutujeme výzvy týchto reťazcov a spoločne vypracujeme možné riešenia.

Od roku 2022 sa tiež zapájame do projektovej skupiny WWF/GIZ zameranej na zavedenie zákazu odlesňovania v rámci dodávateľských reťazcov sóje. Tu vytvoríme pevné ciele a akčné plány pre dodávateľské reťazce z Brazílie na boj proti odlesňovaniu. Dôležitá pritom bude výmena osvedčených postupov a získaných skúseností.

Na základe Usmernení OECD-FAO pre zodpovedné poľnohospodárske dodávateľské reťazce vypracujú OECD a FAO pokyny, ako prostredníctvom náležitej starostlivosti minimalizovať odlesňovanie a znehodnocovanie lesov. Ako súčasť pracovnej skupiny tu máme poradnú funkciu. Zverejnenie prebehne začiatkom roku 2023.

Navyše budeme presadzovať prísnejšiu legislatívu a nariadenia na ochranu lesov, aby sa vytvorili porovnateľné právne rámcové podmienky.

Realizácia v rámci sortimentu

Pre zodpovednú nákupnú politiku je našim cieľom najskôr obmedziť používanie sóje ako krmiva pre produkty vlastných značiek živočíšneho pôvodu, súčasne používať alternatívne bielkovinové krmoviny a zvýšiť podiel udržateľne pestovanej domácej sóje. Vzhľadom na to, že súčasná ponuka domácich bielkovinových plodín prevyšuje dopyt po bielkovinových krmivách, uprednostňujeme ako prvý zdroj zásob európskej sóje Dunaj/Európa sóju. Ak sa sója musí dovážať ako krmivo pre zvieratá, spoliehame sa na certifikačné systémy ProTerra alebo Round Table of Responsible Soy (RTRS).

Okrem nákupu dosledovateľnej a udržateľne certifikovanej sóje ako krmiva pre zvieratá prejdeme k udržateľnejšej výrobe živočíšnych produktov našich vlastných značiek nákupom kreditov a bielkovinových partnerstiev pre ekvivalenty sóje. Nákup kreditov zaručuje poľnohospodárom okrem iného výplatu prémie za udržateľnú produkciu. Bielkovinové partnerstvá zaisťujú pokrytie nákladov na školenie a certifikáciu farmárov. Využitie kreditov je tu chápané ako dočasné riešenie na zvýšenie dostupnosti sóje ako krmiva bez negatívneho vplyvu na odlesňovanie. V strednodobom horizonte je cieľom certifikovať dosledovateľnú a udržateľnú sóju, ktorá bude slúžiť ako krmivo pre zvieratá s oddelenými tokmi tovaru. Implementácia vyššie popísaných opatrení sa vykonáva individuálne, pretože potreba, dostupnosť a štruktúra zásobovania jednotlivých produktov vlastných značiek sú veľmi odlišné.

1. Organizácia pečatí a normy

Od roku 2022 budeme množstvá sóje používané ako krmivo pre produkty našich vlastných značiek certifikovať prostredníctvom certifikácií ProTerra alebo Round Table of Responsible Soy (RTRS). Pri európskom tovare sa spoliehame na normu Danube Soya a Europe Soya, ktorá už obsahuje povinné kritérium, že pri nej nebolo použité genetické inžinierstvo.

2. Rozšírenie sortimentu pre vegetariánov a vegánov (náhrady mäsa a mlieka)

Stále viac ľudí vedome volí stravu bez mäsa alebo živočíšnych produktov. Naš sortiment vlastných značiek vegetariánskych a vegánskych produktov ponúka rozmanitosť, pri ktorej sa človek nemusí obmedzovať. Rad vlastnej značky „K-take it veggie“ sa skladá z viac ako 40 produktov, ktoré sú od júna 2021 klimaticky neutrálne. K dispozícii je však aj viac ako 300 ďalších vegetariánskych a vegánskych produktov, či veľký výber ovocia a zeleniny. Ponuku sortimentu zároveň neustále dopĺňame.

3. Rozšírenie regionálnych a bio produktov

Väčšina sójového krmiva pre domáce hospodárske zvieratá, ktoré nám poskytujú mäso, mlieko, syry a vajcia, pochádza z Brazílie.⁸ Aby sme chránili životné prostredie, neustále rozširujeme našu ponuku bioproduktov a sieť regionálnych farmárov.

4. Podnet na sledovania sóje (mapovanie sóje) ako základ pre analýzu rizík našich globálnych dodávateľských reťazcov

Aby sme boli schopní identifikovať, kvantifikovať a vyhodnotiť relevantné množstvo sóje v dodávateľskom reťazci živočíšnych produktov našej vlastnej značky, začali sme v roku 2021 s mapovaním sóje. To nám dáva transparentné informácie ohľadom pôvodu, množstva a stavu certifikácie sóje používanej na výrobu živočíšnych produktov našich vlastných značiek. Následná analýza rizík v našich globálnych dodávateľských reťazcoch nám umožňuje určiť priority rizík a osloviť našich dodávateľov, aby sme spoločne vyvinuli a odvodili vhodné opatrenia. Môžu to byť napríklad projekty v pestovateľských oblastiach, ktoré podporujú miestnych farmárov. Mapovanie sóje bude v budúcnosti prebiehať každoročne. Spočiatku bude slúžiť na zistenie nášho súčasného stavu

⁸ <https://www.idhsustainabletrade.com/uploaded/2021/06/2019-IDH-European-Soy-Monitor-report.pdf>

certifikovanej sóje a jej pôvodu na výrobu živočíšnych produktov vlastných značiek, ako aj na meranie našich stanovených cieľov a ich každoročné overovanie.

5. Pilotný projekt Kaufland Rumunsko – program Farming

Kaufland Rumunsko odoberá regionálnu sóju na výkrm ošípaných v rámci rumunského poľnohospodárskeho programu. Dodávateľom garantujeme pevnú cenu a odoberanie suroviny. Dodávky začnú v polovici roku 2022. Nákupom regionálnej sóje z Rumunska sa vyhneme odlesňovaniu alebo konverzii, pomôžeme podporovať regionálne štruktúry a výrazne znížime emisie CO₂.